

OECD haridusstatistika kogumik *Education at a Glance 2019*

Haridus- ja Teadusministeeriumi pressikonverentsi materjal
10.09.2019

- **Üks olulisemaid iga-aastaseid rahvusvahelisi uuringuid kinnitab, et Eesti inimesed tahavad ja saavad õppida. Paistame silma kõrghariduse ja elukestva õppe kättesaadavusega.**
- **Eestis on võrreldes teiste riikidega rohkem kõrgharidusega inimesi.**
41% Eesti 25-64-aastasetest inimestest on kõrgharidusega, OECD keskmine on 39%.
- **Kõrgharidust asub omandama üha rohkem üle 25-aastaseid inimesi.**
Eestis on iga neljas bakalaureuseõppesse astuja üle 25-aastane, OECD riikides iga viies.
- **Rõõmu teeb see, et üha rohkem küpsemas eas inimesi on valmis ametialaseks kannapöördeks.**
Minnakse õppima uut eriala või omandama kõrgemat haridustaset. Valmisolek suuremat sorti muudatusteks tööelus aitab paremini toime tulla meie kiirelt muutuv maailmas. Küpsemas eas tehtud valikud on tihtipeale ka teadlikumad.
- **Eesti õppijateni on jõudnud arusaam, et bakalaureusekraadist ei piisa edu saavutamiseks tööturul.**
Suhteliselt suur osa Eesti üliõpilaskonnast õpib magistriõppes – 31% kõigist üliõpilastest, OECD keskmine on 16%. Doktoriõppes õppivate üliõpilaste osakaal on Eestis samuti üle OECD keskmise – 6% vs 2%.
- **Kõigist Eesti kõrgharidusõppe lõpetanutest on IKT valdkonna lõpetanuid ligi 8%. See näitaja on OECD riikide üks suuremaid, ületades keskmist peaaegu kahekordselt.**
IKT on Eestis viimasel viiel aastal olnud kõrghariduse lõpetanute poolest ülekaalukalt kõige kiiremini kasvav valdkond.
Eesti paistab silma selle poolest, et IKT erialade lõpetanutel on kõrgeim tööhõive määr ja sissetulek.
- **Rõõmustab see, et Eesti õpetajate palgatõus on OECD riikide võrdluses üks kiiremaid.**
Viie aastaga on keskmine palk kõigil haridustasemetel tõusnud 35%. Vaatamata sellele jääb õpetajate töötasu OECD riikide keskmisest siiski maha.
Ligi 80% Eesti põhikooliõpetajatest peab kõrgemaid palku väga tähtsaks, OECD keskmine on 65%.
- **Töötingimused loevad õpetajaameti puhul vähemalt sama palju kui palk, näiteks riikide võrdluses on Eesti tugevuseks klasside väiksus ja väike kontakttundide arv.**

- **Peamine murekoht on õpingute katkestamine või venimine.**
 Nominaalajaga lõpetamiseni jõuab 34% bakalaureuseõppe tudengitest, OECD keskmine on 39%.
 Silmapaistev tulemus on see, et nominaalajaga lõpetab üle poole Eesti naissoost rakenduskõrgharidusõppuritest.
 Kolme aasta jooksul nominaalaja lõpust tõuseb kogu bakalaureuseõppe lõpetamise määr 59%ni, kuid seegi jääb alla OECD keskmise, mis on 67%.
 Kolmandikul Eesti bakalaureuseõppe tudengitest jääb lõpetamata, OECD keskmine on 24%.
- **Peame tõstma noorte suutlikkust õpinguid jätkata ja lõpetada.**
 Aitame teha teadlikumaid edasiõppimise valikuid põhikooli- ja gümnaasiumilõpetajatel. Soosime, et rohkem kutsekeskhariduse omandanud jätkaks kõrghariduses. Eesti vajab kõrgema tasemega oskustega tööjõudu.
- **Juba oleme pööranud suuremat tähelepanu karjääriõppele põhikoolis, üldharidus- ja kutsekoolide koostööle, paindlikele õppevormidele ja uuenduslikele õppemeetoditele, algatanud valikuaasta kutsehariduses jne.**
- **Häid tulemusi on andnud Eesti jõupingutused kõrghariduse rahvusvahelistumisel.**
 Vahemikus 2010-2017 suurenes välisüliõpilaste osakaal järsult ligikaudu 2%-lt 8%-ni (OECD keskmine 6%).
 Pea sama palju Eesti üliõpilasi (8%) õpib välismaal, see näitaja ületab neljakordselt OECD keskmise (2%). Eesti on selle näitaja poolest riikide pingereas neljas.
- OECD analüüsis ka soolisi erinevusi: **naised jõuavad kõrghariduseni endiselt rohkem kui mehed, kuid meeste hõive on suurem. Tähelepanu väärib, et enamus doktorante on naissoost – põlvkondade eest oli see Eestis vastupidi ning on jätkuvalt nii paljudes OECD riikides.**
- **Kõrgharidusega inimesed osalevad aktiivsemalt ühiskonnaelus.**
 Eestis on 91% kõrgharidusega täiskasvanutest viimase aasta jooksul osalenud kultuuri- või spordiüritustel; keskhariduseta inimeste puhul on sama näitaja ainult 52%. Sarnaselt enamiku OECD riikidega osalevad kõrgharidusega täiskasvanud Eestis suurema tõenäosusega ka vabatahtlikus tegevuses ja loevad rohkem.